
**TA'LIM JARAYONINI HAMKORLIK ASOSIDA TASHKIL ETISH ORQALI
O'QUVCHILARNI O'QUV FAOLIYATIGA QIZIQISHINI
YUKSALTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7848014>

Rasulova Dilrabo Raxmatullayevna

*Jizzax davlat pedagogika universiteti Pedagogika ta'limi nazariyasi kafedrası katta
o'qituvchisi*

Annotatsiya.

Ushbu maqolada o'zlashtirishi past bo'lgan o'quvchilarni hamkorlik asosida ta'lim jarayonini tashkil etish orqali ularda o'quv faoliyatiga qiziqishni shakllantirish va uning ahamiyati haqida fikr bildirilgan.

Kalit soz'lar.

Hamkorlik pedagogikasi, o'quv faoliyati, qiziqish, xohish, tafakkur, aqliy mehnat, raqobat, musobaqa.

Аннотация.

В данной статье высказывается мнение о формировании интереса к учебной деятельности и ее важности путем организации учебного процесса у учащихся с низкой успеваемостью на основе сотрудничества.

Ключевые слова.

Кооперативная педагогика, учебная деятельность, интерес, желание, мышление, умственный труд, соревнование, соревнование.

Annotation.

In this article, an opinion is expressed about the formation of interest in educational activities and its importance by organizing the educational process of students with low mastery on the basis of cooperation.

Key words.

Cooperative pedagogy, educational activity, interest, desire, thinking, mental work, competition, competition.

Bugun axborot-kommunikatsiya vositalari rivojlangan, internet tarmog'i jadallashgan bir davrda yashayapmiz. Bunday davr ta'lim muassasalari oldiga bir qancha ulkan vaifalarni qo'yadi. O'quvchilarni o'quv mashg'ulotlariga qiziqtirish, aqliy mehnat qilishga o'rgatish hamda jahon andozalariga to'la javob beruvchi bilimli, zukko yosh avlodni tarbiyalash shular jumlasidandir.

Hamkorlik asosida o'quv jarayonini tashkil etish o'quvchilarni aqliy rivojlanganlik darajasi ortishiga ta'sir qiluvchi asosiy vositalardan biri hisoblanadi. O'quvchining shaxsiy xislatlari shakllanishiga o'z ta'sirini o'tkazadi. Shuningdek, o'quvchilarning o'z qobiliyat va istedodlariga hamda o'z kuchiga ishonch hissini uyg'otishga ham o'z ta'sirini ko'rsatadi.

Hamkorlikda o'rganish turli xil yondashuvlarni tavsiflashi mumkin, ammo samarali hamkorlikda o'rganish o'quvchilarni birga o'tirish va ulardan juftlik yoki guruhda ishlashni so'rashdan ko'ra ko'proq narsani talab qiladi; yaxshi ishlab chiqilgan vazifalar bilan tuzilgan yondashuvlar eng katta ta'lim yutuqlariga olib keladi.

Guruhlar o'rtasidagi raqobat bilan hamkorlikni qo'llab-quvvatlash mumkinligi haqida dalillar mavjud, ammo bu har doim ham foydali bo'lmasligi mumkin, chunki o'quvchilar bilimlarini oshirish uchun ko'proq vaqtini o'rganishga emas, balki raqobatga e'tibor qaratishlariga olib kelishi mumkin. Ijobiy yondashuvlarning aksariyati o'quvchilar o'rtasida suhbat va o'zaro munosabatlarni rivojlantirishni o'z ichiga oladi.

O'qituvchining yaxshi tuzilgan va puxta ishlab chiqilgan o'quv faoliyati orqali o'zlashtirishi past darajadagi o'quvchilarni dars jarayoniga ko'proq jalb qilish hamda bunday o'quvchilarda ham qiyinchiliklarni yengib o'tishga va natijada muvaffaqiyatni his qilishiga ko'maklashish o'qituvchidan zarur bilimlarni talab qiladi. Agarda hamkorlikda o'qitish jarayonida faqatgina yuqori darajada o'zlashtiruvchi o'quvchilarni qamrab olsa, past darajadagi o'quvchilarni o'ziga bo'lgan ishonchi yanada pasayib, dunyoqarashidagi bo'shliq yanada kengayib ketishiga olib kelishi mumkin.

Hamkorlikda o'qitishni tashkil etish jarayonida o'quvchilar dars mavzusini yanada chuqur o'zlashtirishga erishadi, tafakkur jarayoni jadallashadi hamda olingan ma'lumotlar o'quvchilar xotirasida uzoq muddatgacha saqlanishini kafolatlaydi.

Buning uchun o'qituvchi quyidagilarga e'tibor qaratish zarur:

- barcha o'quvchilar, xususan, o'zlashtirish darajasi past bo'lgan o'quvchilar to'liq ishtirok etishlari qo'llab-quvvatlanadi;
 - juftliklar va guruhlarning tuzilishi diqqat bilan ko'rib chiqiladi;
 - o'qituvchilar hamkorlikda o'qitishning samarali yo'llarini targ'ib qiladi.
- Masalan, hamkorlikdagi faoliyat samarali bo'lishi uchun yuqori sifatli ya'ni hamma uchun qiziqarli bo'lgan muhokamalarni modellashtirish;

- o'qituvchilar birgalikdagi faoliyatni diqqat bilan kuzatib boradilar va guruh uchun kurashayotgan yoki hissa qo'shmayotgan o'quvchilarni aniqlab boradilar.

Hamkorlikda pedagogikasi asosida dars jarayonini tashkil etish samarali natija berishi uchun o'quv topshiriqlarini ishlab chiqishda mas'uliyat bilan yondashish zarur. O'quvchilarning xulq-atvor me'yorlariga rioya qilishlariga e'tiborli bo'lish ham samaradorlikka ta'sir o'tkazadi.

Guruhlar bilan ishlash jarayonida ham o'quvchilar o'z diqqatlarini sog'lom raqobatga qaratayotganligi muhim ahamiyat kasb etadi. Haddan tashqari raqobatga berilib ketish salbiy holatlarni yuzaga keltirishi mumkin.

O'zlashtirish qobiliyati past bo'lgan o'quvchilarning to'liq foyda olishlarini ta'minlash uchun birgalikdagi vazifalarni bajarishda gapirishga va o'z fikrlarini ifoda etishga undash ayniqsa muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. С_Шойимова_Таълим_технологиялари_2020
2. Xasanboyev J, To'rakulov X., Xaydarov M., Xasanboyeva O. Pedagogika fanidan izoxli lug'at. – T., 2008.
3. S.I.Mirhaitova "Pedagogik texnologiyalar" o'quv qo'llanmasi. 2020-yil
Z.Nishonova "Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya" -2017 yil
4. Rasulova, D. (2020). QIZLARNI SOG'LOM TURMUSH TARZI ASOSIDA TARBIYALASHNING AHAMIYATI. Архив Научных Публикаций JSPI.
5. Uktamovich, R. B., & Rakhmatullaevna, R. D. (2019). FEATURES OF STUDYING THE LEVEL OF PSYCHOLOGICAL READINESS OF A SEVEN-YEAR-OLD CHILD'S ADAPTATION TO SCHOOL. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 7(12).
6. Rasulova, D. (2020). YOSH OTA-ONALARNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK BILIMLARINI OSHIRISHNING AHAMIYATI. Архив Научных Публикаций JSPI.
7. Расулова, Д. (2020). Психологическая диагностика личностных и эмоциональных аспектов суицидального поведения подростка. Архив Научных Публикаций JSPI.
8. Каршибаева, Г. А., Расулов, Б. У., Расулова, Д. Р., & Эшмуратов, О. Э. (2018). Психологическая диагностика личностных и эмоциональных аспектов суицидального поведения подростка. Образование и воспитание, (2), 72-73.

9. Rasulova, D. (2020). САМАРАЛИ ТАЪЛИМ-ИЖОДИЙ ЁНДАШУВ МАҲСУЛИ. Архив Научных Публикаций JSPI.

10. Rasulova, D. Ta'lim muassasalarida tabaqalashtirilgan ta'limni tashkil qilishning amaliy ahamiyati. Джизакское инновационное образование, 1(1).4.

Davurova, G. (2020). Yosh ota-onalarining pedagogik-psixologik bilimlarini oshirishning ahamiyati.